

LEDER FORUM

NR. 4/2016 – 14. ÅRGANG. LEDERBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE

-
- 3 STÅ OPP MOT URETT**
Leder
- 4 NYTT ROVERPROGRAM**
I det nye roverprogrammet kan roveren eller roverlaget velge mer fritt hva de vil gjøre.
- 6 ROVEREKSPERT**
Roverekspert er ment som en utfordring for rovere som trenger det lille ekstra i programmet.
- 7 NYE ANDAKTSBØKER**
I januar kommer de ny andaktsbøkene, én for oppdagere og stifinnere, og én for vandrere.
- 8 LANDSTING 2017**
Landsting 2017 avholdes 31. mars – 2. april på Quality Hotell Sarpsborg.
- 9 VELKOMMEN SOM LEDER!**
Som en del av den nye ledertreningen er det nå lansert et nytt kurs for nye ledere.
- 10 SISTE NYTT FRA KRETSFORUM**
Landssjef Anders Østeby og viselandsjef Gunvor Meling skriver om diskusjonene og tilbakemeldingene fra Kretsforum i Landsstyret har ordet.
- 10 PÅVIRKNING NYTTER**
Heidi Furustøl skriver om politisk påvirkning i Generalsekretærens hjørne.
- 11 HERREN LA SITT ANSIKT LYSE...**
Andakten er skrevet av Grethe Lystad Johnsen.
- 12 ROVERSIDENE**
Les om roverfermkampen og Roverkongress 2017.
- 14 FORBUNDSNYTT**
Store og små nyheter fra organisasjonen.
- 16 FORENKLING I SPEIDERARBEIDET**
Atle Aas har skrevet om Etnespeidernes erfaringer gjennom flere år for å gjøre organiseringen av speiderarbeidet enklere.
- 18 VIL DU VÆRE MED?**
Kan du tenke deg å sitte i et av organisasjonens utvalg eller komiteer? Her får du oversikten over ledige verv.
- 19 REKRUTTERING AV NYE LEDERE**
Hvordan kan speidergruppa rekruttere nye ledere?
- 20 EI HEILT NY OPPLEVING**
Det vart ei minnerik oppleving for deltakarane som vart med på Roverway i Frankrike i sommar.
- 22 YNGLESNUTEN**
Peter Straumann forteller om sitt favorittsted i Mitt fjell-spalten.
- 24 ARRANGEMENTSINFO**
Aktuelle arrangementer.

Stå opp mot urett

Bidra til å gi speiderne en forståelse av at de kan gjøre en innsats for et bedre samfunn.

JEG HADDE ALDRI TRODD jeg skulle våkne til ordene «Svein Olav, Donald Trump har blitt president i USA!». Men kona hadde rett, og det har altså skjedd. USA har valgt Donald Trump som sin neste president.

JEG SKAL IKKE BEGI meg ut på en analyse på hvordan dette kunne skje, og hva det vil bety – det er det mange både før og etter valget som gjør bedre enn meg, men at det er et uttrykk for stor mistillit mot den politiske eliten og speiler et samfunn i en form for dyp krise er nok ikke å ta for hardt i. Etter hvert vil vi nok om ikke forstå, men i hvert fall få en forklaring på hvordan dette kunne skje.

DET OVERRASKER MEG at en valgkamp der Trump har stått i spissen for diskriminering, latterliggjøring, sjikane, intoleranse, grove karakteristikk, udokumenterte påstander, og spredning av frykt, har fått passere uten konsekvenser og funnet støtte i store deler av det amerikanske samfunn. Det er riktignok en helt annen tone etter valgseieren, men jeg synes det er trist å se at intoleransen har fått fotfeste. Tendensen ser vi i andre land, også her i Europa. Jeg og mange med meg kjenner med uro og usikkerhet på denne utviklingen.

DET ER KANSKJE VIKTIGERE enn noensinne at vi som enkeltmennesker og verdensborgere står sammen om fellesskapet og de verdiene vi tror på. Både i det norske samfunnet, i lokalmiljøet der du bor, i familien og andre fellesskap må vi stå opp og kjempe for det vi tror på. I KFUK-KFUM-speiderne har vi et sterkt og godt verdiorientert fellesskap der det er godt å høre til. Et fellesskap som på tvers av land, religioner og kulturer verden over jobber for fred, forskning, likeverdighet, respekt, toleranse og åpenhet.

ETTER PRESIDENTVALGET HAR barn og unge satt ord på at de ikke kan forstå at «den slemme mannen» vant. Barn får med seg mer enn man skulle tro. Som speiderledere jobber vi med å ta barn og unge og det de er opptatt av på alvor. Snakk sammen om presidentvalget på et speidermøte eller annen samling. Snakk om hvordan vi ønsker å ha det sammen, at vi ikke mobber, at vi respekterer andre selv om vi er uenige, snakk om hva som er greit og ikke greit å si og gjøre mot andre mennesker. Bidra til å gi speiderne en forståelse av at de kan gjøre en innsats for et bedre samfunn, akkurat som formålet til speiderbevegelsen over hele verden.

Svein Olav

REDAKTØR AV
LEDERFORUM

 LEDERFORUM

Nr. 4/2016
14. årgang
Lederblad for Norges KFUK-KFUM-speidere

Redaktør:
Svein Olav Ekvik / svein.olav@kmspeider.no

Redaksjonskomité:
Ragnhild Erevik Fosse
Svein Olav Ekvik

Utgiver:
Norges KFUK-KFUM-speidere
Postboks 6810 St. Olavs plass
0130 OSLO
Tlf: 22 99 15 50
post@kmspeider.no
kmspeider.no
facebook.com/kmspeider

Org.nr: 971.274.018
Bankgiro: 3000.16.88487

Landssjef: Anders Østebø
Generalsekretær: Heidi Furustøl
Layout: Helene Moe Slinning
Trykk: 07 Gruppen AS
Forsidefoto: Jiri Paur
Opplag: 3700

Lederforum er
trykket på miljø-
vennlig papir.

I det nye programmet er roverne mellom 16 og 25 år. Dette er den siste arbeidsgrenen i speiderprogrammet. I roverprogrammet kan roveren eller roverlaget velge mer fritt hva de vil gjøre og programmet reflekterer den modningsfasen roverne er inne i. En del roverer har mange lederoppgaver og ikke så mye tid til å delta i et eget program. Andre igjen har et sterkt roverlag med faste møter.

TEKST > Emma Bodman // FOTO > Lars Røraas //

NYTT

ROVERPROGRAM

God stemning på roverlandsleiren i fjor sommer.

I roveralder får mange større nettverk både nasjonalt og internasjonalt.

Roverprogrammet er variert, og kan også innebære seilbrett.

ROVERASPIRANT

- Før roveren blir tatt opp i roverlaget og får roverklaffer, kan hun/han gå gjennom en aspiranttid. Aspiranttiden starter etter jul på 10. trinn og fører frem til opptakelse og utdeling av roverklaffer.

BESØK KMSPEIDER.NO/ROVER FOR MER INFORMASJON OM ROVERARBEIDET.

Å ta mer ansvar og lederoppgaver hører til roverprogrammet, men det er samtidig viktig å huske på at roverne har et eget program og også må ha tid for det. Friheten til å velge selv i roverprogrammet er viktig for den fortsatte modningen og for at roveren selv skal kunne finne ut av hva hun eller han vil gjøre. Det er i løpet av rovertiden mange finner ut hva som er det mest interessante for dem i speidingen. Det er også i denne alderen mange får et større kontaktnett i kretsen, forbundet og internasjonalt.

I gruppen er det viktig å la roverne og roverlaget få tid og ressurser til sitt eget program. Det er også viktig å huske på at roverarbeidet ikke trenger å være noe som skjer hver uke. Et

fungerende roverlag kan ha møter bare noen få ganger i semesteret dersom det passer dem best. Viktigst er at roverne selv føler at de lærer seg nye ting og utvikles som speidere.

ROVERMENTOR

For å støtte roverne og roverlagene skal det finnes en rovermentor i hver gruppe. Mentoren skal ikke være en del av roverlaget, men kan for eksempel være en tidligere rover, et medlem i gruppestyret, eller en leder som har flyttet, men fortsatt vil ha en liten oppgave i gruppen. Rovermentoren skal være en støttefunksjon for roverlaget. Denne personen skal hjelpe laget å planlegge hva de skal gjøre, komme med tips om hva som skjer i organisasjonen og internasjonalt, og støtte

roverlaget slik at de får gjennomført planene sine. Rovermentoren skal ikke delta på turer med roverlaget eller bestemme hva de skal gjøre. Poenget med mentoren er å sørge for at alle i roveralder har tid, informasjon og nok støtte for å drive sitt eget program ved siden av eventuelle lederoppgaver. Sørg derfor for at gruppen oppnevner en rovermentor, og at roverlaget får kontakt med denne.

ROVEREKSPERT

Roverekspert er et merke roverne kan ta. For å få merket må roveren fullføre noen obligatoriske og valgfrie krav, og til slutt gjennomføre en praktisk prosjektoppgave. Kravene til Roverekspert finner du på neste side.

Rovere som gjennomfører kravene til Roverekspert får bære denne gullknappen på speiderskjorten.

Roverekspert er ment som en utfordring for rovere som trenger det lille ekstra i programmet. Det er en forutsetning at roverne som tar roverekspert er godt kjent med roverprogrammet og roverarrangementer. Kravene for å bli roverekspert er strukturert etter våre fem verdier.

TEKST > Emma Bodman //

ROVEREKSPERT

For å bli roverekspert må man:

KRISTEN TRO

Ha gjennomført to av følgende krav:

- Tatt Bibelmerket.
- Tatt Kirkemerket.
- Tatt Kirkeårsmerket.
- Hatt en regelmessig oppgave i menigheten i minst et halvt år, f.eks. som tekstleser i gudstjenesten, leder i barne- og ungdomsarbeid, medlem av et utvalg e.l.
- Planlagt og gjennomført et prosjekt i roverlaget, speidergruppen, menigheten, en frivillig organisasjon e.l. som setter fokus på sammenhengen mellom kristen tro og et eller flere aktuelle samfunnsspørsmål.
- Planlagt og gjennomført et prosjekt i roverlaget, speidergruppen, menigheten, en frivillig organisasjon eller lignende som setter fokus på sammenhengen mellom tro og eget liv.

PERSONLIG UTVIKLING

Ha gjennomført roverekspertoppgaven (se egen beskrivelse), og gjort et av følgende krav:

- Hatt en lederoppgave i gruppen, kretsen eller forbundet i minst et semester.
- Har ledet roverlagets gjennomføring av et prosjekt som laget har blitt enig om (som for eksempel å ta et merke, gjennomføre en spesiell tur eller lignende).
- Deltatt i planleggingen og gjennomføringen av en helgetur for yngre speidere i egen gruppe eller i kretsen.

SAMFUNNSENGASJEMENT

Ha gjennomført to av følgende krav:

- Tatt merket Grunnleggende førstehjelp.
- Tatt merket Internasjonal helse.
- Tatt merket Førstehjelp ekspert.
- Tatt merket Stop Poverty – Rettferdig handel.
- Tatt merket Stop Poverty – Klima.
- Ha planlagt og ledet et prosjekt der man mobiliserer andre speidere for en diakonal innsats.
- I samspill med gruppestyret planlegge, gjennomføre og følge opp et arrangement for andre som ikke er speidere, med tanke på synlighet og rekruttering.

FELLESKAP

Ha gjennomført to av følgende krav:

- Vært med å på arrangere St. Georgsdagen, Tenkedagen, Internasjonal bønneuke eller en annen merkedag som speidergruppen markerer.
- Deltatt på roverlandsleir, roverfemkamp, roverting, kretsting eller landsting.
- Deltatt på et internasjonalt speiderarrangement.
- Deltatt på lederkurs eller emnekurs på kretsplan, eller nasjonalt eller vært med som kursstab på et patruljeførerkurs.
- Tatt merket Sammen.

FRILUFTSLIV

Ha gjennomført to av følgende krav:

- Tatt Overlevelsesmerket.
- Tatt Skimerket.
- Tatt Vinterfriluftslivsmerket.
- Tatt Geocachingsmerket.
- Tatt Fiskemerket.
- Tatt Fuglemerket.
- Tatt Orienteringsmerket.
- Hatt minst 25 overnattinger på tur eller leir. Overnattingene må være i snøhule, telt, under åpen himmel eller lignende.

ROVEREKSPERTOPPGAVEN

Design, planlegg og gjennomfør et større selvstendig prosjekt med et tema som er relatert til en eller flere av KFUK-KFUM-speidernes verdier (kristen tro, fellesskap, personlig utvikling, friluftsliv eller samfunnsengasjement). Prosjektet skal gjennomføres som noe av det siste man gjør for å oppnå utnevningen som Roverekspert. Prosjektet skal godkjennes av rovernemnda. Prosjektet skal kreve minimum 40 timers frivillig innsats. Rapport om prosjektgjennomføringen skal legges fram for rovernemnda (rover@kmspeider.no) med kopi til roverlaget eller gruppestyret.

Nye andaktsbøker

SOM EN DEL av programrevisjonen er det vedtatt en rekke bibeltekster som speiderne på de ulike alderstrinnene skal få kjennskap til. Disse finner du i Speiderstigen som du kan lese om på kmspeider.no/speiderstigen og i Lederhåndboka. Tekstene er hentet fra Den norske kirkes trosopplæringsplan sin oversikt over kjerne-tekster for en fornyet trosopplæring.

I JANUAR KOMMER to nye andaktsbøker som skal hjelpe lederne til å gi speiderne kjennskap til disse bibeltekstene. Det lages én bok for oppdagere og stifinnere, og én bok for vandrere. Hver bok inneholder bibeltekstene fra speiderstigen, en andakt per bibeltekst og en aktivitet eller lek som repeterer og tydeliggjør budskapet i bibelteksten og andakten. Målet er at lederne skal få alt de trenger i en bok. Andaktsbøkene vil komme for salg på speiderbutikken.no.

ALLE BIBELTEKSTENE, andaktene og aktivitetene blir også gjort tilgjengelige i aktivitetsbanken på kmspeider.no.

ANNONSE

Bli fast giver til KFUK-KFUM Global!

Vi gir hjelp til selvhjelp slik at folk kommer seg ut av fattigdom.

Sør-Sudan, Tanzania, Sri Lanka, Bangladesh, Palestina, Sør-Afrika og Madagaskar er stedene vi jobber med våre partnere KFUK og KFUM.

Din støtte er helt avgjørende for at vi kan hjelpe flere folk ut av dødelig fattigdom.

Gå til kmglobal.no og trykk på STØTT OSS. Her kan du gi både enkeltgave og tegne fast giveravtale.

Om du foretrekker nettbank kan du overføre din gave til kontonummer 3000 17 16766.

Tusen takk for din støtte til en rettferdig verden for ungdom og kvinner.

LANDSTING 2017

Valgte delegater fra kretsene, patruljefører- og roverrepresentanter, landsstyret, ansatte og observatører (må meldes til forbundskontoret).

31. mars – 2. april.

Quality Hotell Sarpsborg.

Innen 20. mars til forbundskontoret
(post@kmspeider.no / 22 99 15 50.)

LANDSTING 2017

Landsting 2017 avholdes 31. mars – 2. april på Quality Hotell Sarpsborg, med Østfold KFUK-KFUM-speidere som vertskap.

LANDSTINGET ER KFUK-KFUM-speidernes øverste myndighet, som møtes annethvert år. Her drøftes strategi, endringer i lovverket, godkjenning av langtidsbudsjetter og kontingent, og det velges landsstyre for neste periode. Har du lyst til å delta, må du velges som delegat på kretsens årsmøte. Grunnreglenes § 8.2 fastsetter hvor mange fra hver krets som reiser med stemmerett til landsting (det er også mulig å delta uten stemmerett). Bli med på å forme organisasjonens framtid!

Landstinget vil blant annet diskutere følgende saker:

- Struktur og vedtektsendringer for Speidernes fellesorganisasjon og KFUK-KFUM Global.
- Lovendringer.
- Valg av nytt landsstyre og andre komiteer.

Frist for innsending av saker til behandling på landsting er 31.12.16, med unntak for Roverting og Patruljeførerting.

Patruljeførertinget og Rovertinget velger hver fire representanter til landstinget. Patruljeførertinget holdes 10.–12. mars på Nordtangen. Dette er et viktig arrangement som sørger for demokratiopplæring og ung påvirkning i organisasjonen, og fokuserer spesielt på aktuelle landstingssaker som angår aldersgruppen. Gruppene oppfordres sterkt til å sende sine aktuelle representanter på patruljeførerting.

KAN DU TENKE DEG Å STILLE TIL VALG?

Valgkomiteen søker kandidater til valgene på landstinget. Det skal velges nytt landsstyre, bestående av landssjef, viselandsjef, seks styremedlemmer og to varamedlemmer. I tillegg til dette skal det velges fire representanter til representantskapet i Speidernes fellesorganisasjon (Spf), kontrollkomité bestående av leder og tre medlemmer, samt ny valgkomité. Vi er ser etter engasjerte og motiverte ledere som ønsker å jobbe for KFUK-KFUM-speidernes mål og visjoner. Kjenner du noen som bør få utfordringen, eller kunne du selv tenke deg å stille til valg? Ta kontakt med valgkomiteen på valgkomite@kmspeider.no.

HVA VIL DET SI Å SITTE I LANDSSTYRET?

Landsstyret leder organisasjonen mellom landstingene. I innværende styreperiode har styret lagt opp til fire møtelogger i året. I tillegg har alle i landsstyret ulike ansvarsområder og representasjonsoppdrag. For eksempel rollen som International Commissioner for WAGGGS/WOSM eller styremedlem i Spf eller KFUK-KFUM Global. Hovedfokuset til landsstyret er å arbeide med forbundets strategi, ivareta, følge opp og å videreutvikle denne. Videre forvalter og fordelar landsstyret forbundets ressurser innenfor budsjettene satt av landsting.

Har du spørsmål eller tips til aktuelle kandidater? Ta kontakt med valgkomiteen på valgkomite@kmspeider.no.

Medlemmer i valgkomiteen:

Anders Lie-Nielsen, Kristin Lothe Eldholm, Magnus Rynning Nielsen og Åshild Hidle Sigmundsen.

Som en del av den nye ledertreningen i forbundet er det nå lansert et nytt «Velkommen som leder»-kurs som skal tas av alle nye ledere og assistenter før de blir godkjent som leder eller assistent. Kurset er enklere å gjennomføre og bedre tilpasset enn tidligere introduksjonskurs.

Hensikten med kurset er at de nye lederne skal bli kjent med og få en forståelse for forbundets fem kjerneverdier og reflektere over hvordan de kan være med på å skape trygge møter, turer og leirer for speiderne våre.

TEKST > Elise Irene Kjelling //

Velkommen som leder!

NÅR GRUPPEN SENDER inn ledererklæring og/eller melding om ny assistent til forbundskontoret, vil det bli etterspurt om lederen har gjennomført «Velkommen som leder»-kurset. Kurset tar omtrent 20 minutter og kan tas alene, eller gjennomføres lokalt i gruppen/kretsen ved at de nye lederne går gjennom kurset sammen. Under hver av verdiene og casene er det listet opp noen punkter til refleksjon. Hvis kurset gjøres sammen med andre nye ledere vil det være rom for å gå litt dypere inn diskusjoner rundt de ulike temaene.

DET NYE KURSET finner du på kmspeider.no/velkommensomleder. Man kan gå igjennom kurset ved å se videoer, eller ved å lese tekstene til verdiene og casene. Når kurset er gjennomført fyller lederen ut skjemaet nederst på siden med navn, gruppe og krets. Skjemaet sendes direkte til forbundskontoret som registrerer at kurset er gjennomført, og deretter godkjennes lederen formelt på førstkommande landsstyremøte. Når landsstyret har gjort den formelle godkjenningen vil lederen motta en bekreftelse på ledergodkjenningen og den nye lederhåndboka i posten. Til sist kan den nye lederen krysse av at hun/han har gjennomført kurset under opplæring i Lederhåndboka (side 16).

DET ER SELVFLGELIG også mulig for grupper å arrangere en lederkveld hvor alle lederne, både nye og gamle, går gjennom kurset for å reflektere over hvordan dere praktiserer de ulike verdiene i deres gruppe».

Hver av verdiene og casene introduseres av en leder. En av verdiene er friluftsliv. Denne verdien introduseres slik:

FRILUFTSLIV

«Hei! Jeg heter Ørjan. Hos oss er vi ikke så opptatt av prestasjoner, men vi er svært opptatt av speidernes personlige utvikling ved læring gjennom opplevelse og refleksjon, også kjent som «learning by doing». Vi ønsker å bidra til at speiderne blir aktive og engasjerte mennesker som tar styringen i sine egne liv. For å utvikle seg trenger man en trygg base. Du som leder kan bidra ved å skape en kultur og en atmosfære som oppleves som trygg. Hvor det er lov å prøve og feile...»

SISTE NYTT FRA KRETSFORUM!

I SKRIVENDE STUND er Kretsforum 2016 så vidt overstått; et kretsforum der landsstyret hadde mer diskusjon og mindre PowerPoint som uttalt mål. Kretsforum har ikke en formell beslutningsrolle, men er en viktig arena for høring. Vi hadde behov for å høre organisasjonen i to store saker, nemlig organiseringen av Speidernes fellesorganisasjon (Spf) og KFUK-KFUM Global.

I 2014 startet en evaluering av samarbeidet i Spf. Noe av det som har vært utfordrende i samarbeidet har vært en følt overorganisering, sterkt krydret med ulikhet i verdipørsmål. I etterkant av evalueringen har man jobbet frem to mulige modeller, som innebærer at man enten legger inn mer innhold enn i dag, eller mindre. Orienteringssaken var oppe på Speidertinget til Norges speiderfobrund 4.–6. november, og skal til vårt eget landsting i mars/april. På kretsforum gikk innspillene

i retning av å redusere unødvendige møter, flytte ut verdipørsmål og forenkle organiseringen av felles arrangementer.

Når det gjelder KFUK-KFUM Global har landsstyret jobbet med vårt internasjonale engasjement som utgangspunkt. Prosjektene er gode og skaper mye engasjement. Men hvordan kan vi sørge for en organisering som i størst mulig grad støtter det gode arbeidet uten at vi overorganiserer eller overkompliserer strukturene her hjemme? Landsstyret satte stor pris på gode spørsmål til ettertanke fra kretsforum, og fortsatte i KFUK-KFUM Globals representantskapsmøte søndag 23. oktober samarbeidet med Norges KFUK-KFUM om å forenkle organiseringen i KFUK-KFUM Global.

Forøvrig er landsstyret i godt humør etter disse og andre utfordrende saker. Vi er spente på kabalen som

valgkomiteen arbeider med og som presenteres på landsting.

Kretsforum spurte til slutt «Hva skal neste landsstyre gjøre, da?». Vi håper at neste landsstyre skal fortsette å ha det gøy. At dere skal finne kandidater som har lyst til å være sammen, og til å jobbe seg frem til det beste for organisasjonen og for speiderne våre – gjennom samtale, diskusjon og uenighet. Vi tror på forskjelligheten, på spillerommet og på fremtiden.

Ta kontakt med valgkomiteen på valgkomite@kmspeider.no om du kan tenke deg å stille til valg, eller har tips om noen aktuelle kandidater!

*Speiderhilsen
Gunvor og
Anders*

> HEIDIS HJØRNE

> Heidi Furustøl,
generalsekretær //

PÅVIRKNING NYTTER

KJÆRE SPEIDERLEDER!

Akkurat nå forhandles det intenst om statsbudsjettet for 2017. Og for første gang møtte vi speidere til høring hos Familie- og kulturkomiteen på Stortinget. Men hva har noe så kjedelig hos statsbudsjettet med våre speidere å gjøre? Ganske mye, faktisk! Regjeringen har foreslått å redusere antall frie midler (den nasjonale grunnstøtten) til oss og andre frivillige organisasjoner. Med LNU (Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner) i front har en rekke barne- og ungdomsorganisasjoner argumentert for at mindre frie midler kan føre til høyere medlemskontingenter og arrangementsavgifter. Og dette går ut over barna, spesielt de sårbare barn og ungdommer som har lite fra

før. Som KFUK-KFUM-speidere er vi med på den nasjonale dugnaden mot barnefattigdom, allemed.no, nettopp fordi vi vil at alle skal få være med i speideren uavhengig av «tykkelsen på bankkortet». På allemed.no kan du se både filmer (to av dem med speidere i hovedrollene), og å få nyttige tips til hvordan dere kan inkludere barn og ungdommer fra familier med dårlig råd.

Hva betyr det egentlig at vi deltar på høringer og møter med politikerne? Vi fikk for eksempel gjennomslag i regjeringens friluftslivsmelding. Sammen med Norsk Friluftsliv, hvor vi er en av 16 eierorganisasjoner, feiret vi hele Energi- og miljøkomiteen med kake. Dette fordi en enstemmig komité har bedt regjeringen om å lage

en handlingsplan for friluftslivet, og satsingen på barn og unge skal økes spesielt. Også konsekvensene av fornøyleskjøring med snøscootere har komiteen bedt regjeringen om å utrede. Vi speidere vil gjerne verne om den siste rest av stillhet i naturen både for oss selv og fremtidige generasjoner. Så ja, det nytter å påvirke. Hva vil du og dine speidere påvirke? I månedsskiftet mars–april er det landsting. Kanskje dere har forslag som kretsen kan sende inn? Fristen for melding av saker til landsting er 31.12.2016.

God speidervinter!

*Speiderhilsen
Heidi*

HERREN LA SITT ANSIKT LYSE...

TEKST > Grethe Lystad Johnsen //
FOTO > Harald Undheim //

Andakten er hentet fra den nye andaktsboken for oppdagere og stifinnere som kommer i januar 2016.

HAR DU VÆRT MED på besøksdag på en speiderleir noen gang? Det var jeg i sommer, og det var spennende. Mange foreldre og noen besteforeldre ruslet mellom teltene og lavvoene, alle sammen så litt forvirret ut. De lette med blikket etter akkurat sitt barn. Det luktet bål, og en av patruljene stekte sveler.

Noen småsøsken spratt rundt, de gledet seg sikkert til den dagen da det var de som skulle bo i teltene.

SPEIDERNE VAR OPPTATTE, de hadde nettopp kommet tilbake fra haik, og hadde mye å fortelle hverandre. Men samtidig kikket de litt spent rundt seg, og håpet nok at deres mamma eller pappa ville komme snart. Foreldrene gikk nok og tenkte: «Hvor er han?» «Skal tro om hun har det bra?» «Håper han har noen å være sammen med...»

PLUTSELIG SKJER DET NOE. For det er lett å se når de som hører sammen finner hverandre. Øynene lyser opp, ansiktet sprekker opp i et stort smil, og det er gjensynsglede og gode klemmer. Skikkelig gjensynsglede viser at noen har savnet hverandre, og at de nå er veldig glade for å se hverandre igjen.

SØNDAGEN ETTER den speiderleiren var jeg på gudstjeneste. Og da presten lyste velsignelsen på slutten av gudstjenesten, tenkte jeg tilbake på besøksdagen på speiderleiren. «Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig».

VI BER FOR

- Alle nye medlemmer og ledere som har startet i høst.
- De som går ensomme i møte med julen, og for at de blir innlemmet i gode fellesskap og julefeiring.
- Kalendersalget og at flere skal få opp øynene for hvor bra det er å være speider.
- Sunnmøre, Troms, Trøndelag, Vestfold og Østfold kretser.

TENK, AT GUDS ANSIKT lyser opp fordi han ser meg! Han er glad for å se meg. Akkurat slik speiderne og alle foreldrene var det. Gjensynsglede og gode klemmer.

VELSIGNELSEN ER skikkelig gammel. Gud gav den til Moses, for lenge, lenge siden «Slik skal dere velsigne» sa Gud til Moses, og siden har vi brukt den. Velsignelsen forteller oss noe veldig viktig om Gud, som jeg vil at du skal vite.

VI TAKKER FOR

- Alle som har gjort en innsats for Globalaksjonen og barna på Sri Lanka i høst.
- Et vellykket kretsforum og roversamling, med nyttige diskusjoner og gode samtaler.
- Vellykkede og fornøyde deltakere på kurs og arrangementer denne høsten.
- Den gode mottakelsen nytt program og ny ledertrening har fått.

GUD BRYR SEG OM DEG! Han er glad i deg, akkurat slik du er, derfor lyser hans ansikt over deg.

*Herren velsigne deg og bevare deg!
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig!
Herren løfte sitt ansikt mot deg og gi deg fred!
4. Mos 6, 24–26*

KAMPEN OM Å BLI NORGES BESTE ROVERLAG

*Hinderløypen var også
i år et høydepunkt!*

Årets femkamp gikk av stabelen 23.–25. september på Skei i Jølster. Leirområdet ble raskt fylt opp av biler og spente rovere. Alt i alt var det seks lag med i striden om hvem som er «Det beste roverlaget» i Norge.

TEKST > Ida Lie-Nielsen //
FOTO > Lars Røraas og
Maren Pernille Øvregaard //

TELTENE BLE SLÅTT OPP og kulden gav oss en god påminnelse om at det dessverre var blitt høst. Sammen med stab og deltakere var vi omtrent 40. Den første kvelden ble brukt på grilling, litt kos og forberedelse på de to tøffe dagene vi hadde foran oss. Lørdag morgen startet med flaggheis, tett oppfulgt av teori. Her ble kunnskapene våre innen politikk, kultur, sport og selvsagt våre kunnskaper om Jølster satt på prøve.

ANDRE KONKURRANSEDEL var orientering, som ble etterfulgt av valgfri oppgave. I år gikk valgfri oppgave ut på å bygge en flåte. De fleste flåtene holdt seg over vann, men noen rovere måtte ta seg en dukkert når flåtene skulle testes ut. Utover kvelden ble middagen servert. Bål ble tent og det ble holdt et skikkelig leirbål frem til klokken ti på kvelden. Da var det klart for nattorientering. For de fleste var det et godt løp, selv om noen rotet seg litt vekk i skogen, og dermed også rotet seg nedover på resultatlisten.

SØNDAG STO VI OPP til flaggheis og hemmelig oppgave. Her ble deltagerens kreativitet

satt på prøve. Siden vi befant oss på Nicolai Astrup sitt hjemsted, skulle vi i denne oppgaven gjenskape et av hans kjente malerier med hjelp av ting vi fant i naturen. Så var det klart for gudstjeneste. Dette var en spesiell dag for speiderne i Jølster, de hadde nemlig 20-årsjubileum. Og vi som deltok i femkampen fikk være med på feiringen. Leirplassen vår ble fylt av speidere, både unge og eldre, og familiene deres.

ETTER GUDSTJENESTEN var det klart for roverfemkampens absolutte høydepunkt, nemlig hinderløypen. Årets hinderløype besto av mange hinder som testet lagets fysiske styrke, smidighet og samarbeidsevne. Fairytale gjennomførte på raskest tid og hadde minst tilleggstid. Femkampen var med ett over og vinneren skulle kåres. Deltagerne samlet seg for en høytidelig overrekkelse av diplomer og vandrepokal som gikk til Fairytale. Med imponerende 493 av 500 poeng tok de en klar seier. Så var det bare for roverne å takke for en bra helg, snike med seg et stykke fra jubileumskaken og dra tilbake til sitt.

1

2

1 SULTNE: Tøffe deltakere må også ha mat.

2 SEIER: Fairytale vant roverfemkampen med 493 av 500 mulige poeng!

3 FARKOST: Årets valgfrie oppgave var å bygge en flåte.

3

4 JUBILEUM: Roverfemkampen fikk være med på gudstjeneste og markering av Jølsters 20-årsjubileum på søndagen.

4

ROVERKONGRESS 2017

Roverkongress er meir enn berre «speidarpolitikk». Det er ein sosial møteplass for roverar frå heile Noreg. Noko av programmet er blant anna festmiddag, gudsteneste og andre artige og sosiale aktivitetar.

TEKST > Heidrun Sunde Stokke //

FOTO > Lars Røraas //

HUVUDPROGRAMMET på roverkongressen er roverting, der ein stemmer på saker som angår roverar. Det er val av nye medlemmar til rovernemnda, valgkomiteen, representant til ungdommens kyrkjemøte og lokalkomitear for neste roverfemkamp, nasjonalt roverball og eventuelt roverlandsleir (anna kvart år).

ALLE GODKJENDE ROVERAR som har betalt medlemskontingent og er i roveralder i KFUK-KFUM-speidarane har møte-, tale-, forslags-, og stemmerett på rovertinget. Roveraspirantar kan vere med som observatørar.

ROVERKONGRESS ER ein stad kor du som rover kan seie di meining om saker som vedkjem oss. Du får eit innblikk i korleis organisasjonen og roverarbeidet er lagt opp. I tillegg får du vere med på å bestemme kven som skal lede roverarbeidet vidare. Kanskje det er deg!? Bli med og sei di meining. I tillegg til å komme med synspunkt både i plenum og mindre grupper på sjølvve tinget kan du sende inn saker på forhand. Desse kan du sende inn til Rovernemnda på rover@kmspeider.no.

ROVERKONGRESS ER rett og slett eit av årets største roverarrangement, og for å ikkje gå glipp av dette bør kvart roverlag sende minst ein delegat.

 Alle roverar (Fødd i '01 – '92).

 10.–12. februar 2017.

 Ålesund.

 Ikkje fastsatt.

 Innan 10. januar.

FORBUNDSNYTT

DRAGE- KJEMPERNE

KFUK-KFUM-SPEIDERNE har høsten 2016 jobbet med et helt nytt bredde-tiltak til bruk i trosopplæringen i Den norske kirke. Dragekjemperne er et ferdig opplegg knyttet til legenden om St. Georg (speidernes skytshelgen), og inneholder forslag til gudstjeneste, rollespill og ulike aktiviteter hvor trosopplæring og friluftsliv går hånd i hånd. Ved hjelp av dette opplegget kan menigheten tilby et spennende og lærerikt trosopplæringstiltak for ni- og tiåringer. Dragekjemperne fikk svært gode tilbakemeldinger da det ble presentert på trosopplæringskonferansen i oktober, og fra en pilotgjennomføring i Ris menighet i Oslo.

DRAGEKJEMPERNE ER lagt opp til å kunne gjennomføres som en overnattingsstur en helg, og det vil være naturlig å legge gjennomføringen rundt datoen for St. Georgsdagen 23. april.

VI OPPFORDRER TIL et samarbeid mellom menigheter og speidergrupper om dette tiltaket. Det vil gjøre opplevelsen til de som deltar til en enda bedre opplevelse, og flere får muligheten til å prøve speiding. Og kanskje vil deltakerne begynne i speideren etter å ha vært med på Dragekjemperne?

DET FERDIGE OPPLEGGET lanseres 1. desember, og vil komme med lederveiledning, deltakerhefte, maler og det man trenger til gjennomføringen. Last ned materialet fra kmspeider.no/dragekjemperne, eller på trosopplæringsreformens nettsider ressursbanken.no. Det vil også bli sendt mer informasjon til gruppene i forbindelse med lanseringen.

NYE GRUPPER

ELLINGSØY KFUK-KFUM-SPEIDERE

Stifinnere og vandrere

Sunnmøre krins

ANDØY KFUK-KFUM-SPEIDERE

Oppdagere og stifinnere

Nordre Nordland krets

AKTIVITETS- KALENDEREN 2017

Har du sett den nye aktivitetskalenderen for 2017? KFUK-KFUM-speidernes årlige aktivitetskalender ble sendt til gruppene i uke 43, og fram mot jul selges tusenvis av kalendere over hele landet. Kalendersalget er en viktig inntektskilde for gruppene lokalt og for KFUK-KFUM-speiderne nasjonalt. Det er også en flott mulighet til å profilere KFUK-KFUM-speiderne der den henger på vegger i tusenvis av hjem rundt om i landet.

Alle speidere som selger minst tre kalendere premieres med et gratis merke. For å bli «Årets kalenderselger», må dere sende inn navn og antall solgte kalendere til post@kmspeider.no. Premien til vinneren er et gavekort i Speiderbutikken på 1000 kr. Merkene kan bestilles på speiderbutikken.no.

Ønsker du å kjøpe selv, eller bestille flere kalendere til speidergruppa, kan dette gjøres ved å sende en e-post til forbundskontoret på post@kmspeider.no. Lykke til med kalendersalget!

Den norske kontingentledelsen, fra venstre: Wenche Anette Løkke, Rolf Falchenberg, Carl Christian Nordberg, Peik Næsje, Anders Myhr Nielsen, Thor-Ivar Eriksen, Bente Ulvestad og Elisabeth Leere Øiestad. Foto: Tom Lantz.

KONTINGENTLEDELSE PÅ PLASS

Den norske kontingentledelsen til World Scout Jamboree i 2019 er på plass, og har allerede startet planleggingen. World Scout Jamboree i 2019 arrangeres av speiderforbundene i tre land: USA, Mexico og Canada. Selve leiren finner sted i Summit Bechtel Reserve i West Virginia i USA, og det er ventet 40 000 deltakere fra 160 land. I fjor dro en rekordstor norsk kontingent på 850 deltakere til World Scout Jamboree i Japan. Klarer vi minst like mange norske deltakere i 2019?

Følg den norske kontingenten på Facebook: facebook.com/wsj2019norway. Du finner også informasjon på jamboreens nettside: 2019wsj.org. Se også reklamefilm for leiren på Youtube (søkeord: 2019 World Scout Jamboree).

HAIKELIGAEN

Siste innsjutt på Haikeligaen

Høsten 2016 blir foreløpige siste sesong av Haikeligaen. Vi ønsker alle registrerte lag lykke til i innsjuttet! Haikeligaen har vært en turkonkurranse utviklet av KFUK-KFUM-speiderne med støtte fra Miljødirektoratet. Da den ble lansert første gang i 2011 var det som en konkurranse for medlemmer i KFUK-KFUM-speiderne, men i Friluftslivets år i 2015 ble Haikeligaen lagt om og åpnet for alle som hadde lyst til å delta. Det har siden vært hundrevis av familier, barnehager, og speidere fra begge forbund som gjennom årene har deltatt i konkurransen. Haikeligaen avsluttes 7. desember, og Haikeligaens foreløpig siste vinnere vil bli kåret!

SAMMEN ER VI STERKE

GJENNOM GLOBALAKSJONEN har vi i 2016–2018 spesielt fokus på Sri Lanka KFUK, og det arbeidet som gjøres der med å gi barn og unge verktøy for å kjempe seg ut av fattigdommen. Fra aksjonen startet 15. september og fram til den avsluttes 15. februar samler KFUK-KFUM-speiderne inn penger gjennom bøsseaksjoner, dugnadsarbeid, julebukkinnsamling, globalløp, Globaltråkk, markeder og andre kreative tiltak. Det viktigste er at gruppen finner sin måte å samle inn penger på slik at det oppleves som engasjerende og morsomt. Mange har allerede gjort en stor innsats!

AKSJONSFLYER VAR vedlagt forrige nr. av Lederforum, og aksjonspakke med informasjonsbrev, bøsseplomberinger, ID-kort, klistremerker, takkekort og mer ble sendt til gruppene i starten av september. Alle aktiviteter, møteforslag, film og andakter ligger i aktivitetsbanken på kmspeider.no, og på aksjonens egen nettside globalaksjonen.no.

TRENGER DERE mer materiell eller har spørsmål om aksjonen, ta kontakt med forbundskontoret på post@kmspeider.no eller 22 99 15 50. Lykke til med aksjonen!

NYHETER FRA SPEIDERTINGET TIL NORGES SPEIDERFORBUND

May-Britt Roald fra Romsdal og Nordmøre krets ble gjenvalgt som speidersjef for to nye år på Speidertinget til Norges speiderforbund 4.–6. november. Det ble drøftet viktige saker som organisasjonsstruktur, og vedtektsendringer. Speidertinget gjorde også førstegangsvedtak for nytt speiderløfte, som om det blir vedtatt i 2018 vil lyde: «Jeg lover etter beste evne å søke mitt livssyn, hjelpe andre og leve etter speiderloven.». Les mer om speidertinget til Norges speiderforbund på speidertinget.no.

Forenkling i speiderarbeidet

God oversikt gjør det lett å være leder så tiden kan brukes med speiderne og ikke til å lete etter brenneren til stormkjøkkenet. Gjennom åra har ting gradvis blitt gjort enklere i speidergruppa vår.

TEKST > Atle Aas, leder i Etne KFUK-KFUM-speidere //

FOTO > Atle Aas og Arild Johannesen //

LEDERE, FORELDRE og andre som skal bli ledere hos oss i åra framover, må sørge for å redusere tida brukt på å finne og ordne ting. Tida skal i størst mulig grad brukes sammen med speiderne. Lag oversikter og sjekklister, så det blir enklere å være leder.

DET DANSKE SPEJDERKORPS gjennomførte for ti år siden undersøkelsen «Den attraktive speidergruppe». De så på hva som kjen- netegnet speidergrupper som hadde flere medlemmer enn «normalt» ut i fra størrelsen på lokalsamfunnet og konkurrerende aktivitet.

Ved siden av ambisjoner, lagånd og ledelse var forenkling den faktoren som ble trukket fram som kriterium for suksess. Forenkling er beskrevet som gode rutiner, så ledernes arbeid blir enkelt og oversiktlig.

I ETNE BEGYNTE VI forenklingen med at vi fikk eget speiderrom ved å sette opp vegg mellom galleriet og storsalen på det lokale bedehuset der vi holdt til. Eget rom gjorde at vi ikke behøvde rydde vekk alle ting mellom møtene, vi kunne tørke telt og utstyr uten å hindre andre.

DEL TO AV PROSJEKTET blei utsatt noen år: Hyller og kasser til utstyr. Kort sagt: Orden! En speider, som i mellomtida var blitt snekker, fiksa dette, og jeg var rimelig oppgitt over at dette ikke var gjort før. Tenk på alle timene jeg hadde brukt på å lete etter saker og ting. Bøkene var nå på sin faste plass, telt hadde sine hyller med god lufting, kasser og plastbokser til annet utstyr etter tema.

VI BYTTET TUNGE patroljekasser i tre med nye og lette i aluminium. De fikk hyller og

små bein så de kunne bli skap på tur og leir. Og speiderne kunne lett handtere de sjøl. Da vi kjøpte nye patroljetelt var vekt og speidernes mulighet til å sette de opp sjøl en viktig faktor. Kanoene kom på egen tilhenger som speidergruppa eide, og vi var ikke lenger avhengig av å låne en tilhenger og lesse opp når de skulle brukes.

VI VOKSTE FORT ut av galleriet og innholdet i speiderarbeidet endra seg. Vi har omtrent ikke speidermøter inne lenger. Løsningen for oss ble en utstyrtilhenger. I praksis hekter vi troppslokalet på en bil, og tar det med til det stedet der møtet skal være. Behovet økte da vi innførte «Lørdagsspeiding», fire timer lange møter med mat på hvert møte, en gang i måneden. Det var alltid mye utstyr som skulle ned fra galleriet på bedehuset. Vi begynte med å dimensjonere for fire patroljer, men da vi en periode hadde fem patroljer har vi bygd tilhengeren for seks patroljer. (Lørdagsspeiding kan du lese mer om i boka vår: «Under open himmel. Frå lammelår i kokegrop til padletur på stille vatn», som kan kjøpes i Speiderbutikken.)

TILHENGEREN ER en skaptilhenger med store, topphengsla sidedører. Bak hver sidedør er det kasser, stilt opp som de vil være på en speiderleir. Kassene er løse, og kan tas ut ved behov. I tillegg er det på ene siden teknisk rom, på den andre siden plass til to bålpanner. Et «skittent rom» til redskaper, et reint rom til profileringsutstyr, eget lederkjøkken, førstehjelps- og brannsløkkingsutstyr. Sammenleggbare festivalbord gjør at hver patrolje har sitt bord på møtene. Vi har fått plass til mye! Med utstyret som får plass på en tilhenger på 1,5 ganger 3,25 meter kan vi lage opplegg for 48 deltakere (seks patroljer med åtte speidere i hver).

NOEN ERFARINGER er at vi kunne hatt plass til flere bålpanner og telt. Patroljekassene er for tette, så vi har hatt litt problem med fukt når hengeren står ute. Vår tilhenger kan

DEN ATTRAKTIVE SPEIDERGRUPPE

«En attraktiv gruppe skal minske den grunnleggende konflikten frivillige ledere føler på: tid brukt på familie og arbeid mot tid brukt på speiding. Det skal være mulig å gjennomføre gruppens målsettinger også i perioder lederne ikke har mye tid. Derfor skal de frivilliges hverdag være enkel og oversiktlig. Et enkelt og oversiktlig lederliv er når gruppen:

- Har et velorganisert og klargjort speiderutstyr, som ikke må graves frem og settes sammen hver gang speiderne skal på tur.
- Har en rød tråd i speiderarbeidet, som gir forutsigbarhet for det en speider skal lære, ofte kombinert med gruppens egne tradisjoner.
- Har en god tradisjon for at foreldre bidrar og ivaretar viktige støttefunksjoner som administrasjon, vedlikehold av hytter og eiendom, fundraising og praktiske oppgaver.
- Har en høy grad av arbeidsdeling i ledergruppen, hvor enhetsledere blir avlastet i forbindelse med gruppeturer og andre fellesarrangementer.
- Har mange aktiviteter, tradisjoner eller ordninger som er beskrevet i rutiner som forenkler hverdagen og gir mer energi til andre ting.
- Kjøper hjelp utenfra i stedet for alltid å gjøre alt selv.»

(dds.dk/den-attraktive-spejdergruppe/)

1

laste 1300 kilo. En større henger ville krevd større biler til å dra hengeren. Om dere ønsker å bygge egen henger, sørg for lettest mulig innredning!

Økonomi og prosess

VI KJØPTE EN ferdig skaptilhenger (velg den med størst dører). Prisen var 55 000 kr (2014, ferdig pruta). Et firma som innreder varebiler som yrkeskjøretøy innredet tilhengeren etter våre ønsker. Sammen med trykt folie med profilering kom dette på omtrent 40 000 kroner. Vi kunne gjort noe av dette sjøl, men det hadde tatt tid, og hadde ikke blitt så bra.

VI FIKK STØTTE fra den lokale sparebanken i forbindelse med et jubileum og resten av hengeren ble dekket av sponing med logo på tilhengeren eller gaver. Hele kostnaden blei dekket på denne måten. Så leier vi garasjeplass til utstyrstilhengeren og to kanotilhengerer der vi kan kjøre ut og inn som vi vil. Dette koster, men for oss har det vært en nødvendig utgift.

2

KANSKJE HAR DET blitt vel mye utstyr å holde orden på i dagens speiderarbeid, og vi kunne kanskje hatt godt av en mer grunnleggende forenkling? Men slik speiderarbeidet er i dag, har dette vært lure måter for oss å gjøre riktige ting på. Vi bruker mer tid på speiderne og mindre på å lete etter og fikse utstyr.

1 *STEMNING: Leirbål i vannkanten.*

2 *PRAKTISK: Atle og Etnespeidernes tilhenger på landsleiren i Asker i 2014.*

VIL DU VÆRE MED?

Liker du å samarbeide og finne gode løsninger sammen med andre? Vil du bruke engasjementet ditt til å skape resultater og bidra til at organisasjonen kan tilby enda bedre speiding?

Det finnes mange muligheter om du har lyst til å engasjere deg. I skrivende stund har vi ledige verv for frivillige til følgende utvalg og komiteer:

KFUK-utvalget søker to nye medlemmer

KFUK-utvalget er et felles utvalg for Norges KFUK-KFUM og KFUK-KFUM-speiderne i arbeidet med å virkeliggjøre YWCAs mål og strategier i Norge. Frist: Snarest!

Vil du være med i kontingentledelsen for den norske kontingenten til Roverway i 2018?

Vi søker etter en engasjerte rovere som kan være kontingentleder og nestleder for den norske deltakelsen på Roverway i Nederland i 2018. Frist: Snarest!

Les hele utlysningstekstene, og en oppdatert liste over ledige verv, på kmspeider.no/ledigeverv.

Har du lyst til å jobbe med HR (Human Resources) i speidersammenheng?

Vil du jobbe for at det skal bli enda bedre å være frivillig leder? KFUK-KFUM-speiderne lyser ut fire plasser i en prosjektgruppe for frivillige ressurser i organisasjonen. Frist: snarest!

Kan du tenke deg å være stab på et forbundsarrangement i 2017?

Har du lyst til å utvikle deg som leder? Vil du møte nye mennesker? Vil du dra på en fantastisk tur? Ønsker du mange gode erfaringer og å fylle på litt i CV-en din? Da bør du søke om å være stab på våre forbundskurs! Blant aktuelle kurs våren 2017 er blant annet Patruljeførerting, Vinter-Roland, Ekspedisjon vinter, Kurs i leirteknikk (KILT), Norsk Roland og Eventyr utland – Danmark.

Vil du bidra til å gjøre oss til en enda tryggere og sikrere organisasjon?

Vi søker nå etter frivillige medarbeidere som kan sitte i Ressursgruppen mot grenseoverskridende adferd (ett medlem) og den nyopprettede Koordineringsgruppen for sikkerhet (fire medlemmer).

Bli med på å arrangere landsleir!

De fleste av etatslederne til hovedkomiteen til landsleiren i 2018 er på plass, men det er fortsatt ledige posisjoner for intendantur (matforsyning) og teknisk. Har du lyst selv, eller kjenner noen som bør få utfordringen? Rekruttering til underkomiteer og andre roller har også begynt, så om du har lyst på en spennende utfordring, ta kontakt med landsleiren på landsleir@kmspeider.no.

Hvordan kan speidergruppa rekruttere flere ledere? Det høres kanskje rart ut, men det beste er faktisk å rekruttere nye ledere når du egentlig har nok fra før. Det er lettere å få hjelp når man ikke virkelig trenger det.

Tekst > Håkon Skahjem //
Foto > Helene Moe Slinning //

Rekruttering av nye ledere

DET ER LETTERE å få noen til å være med på møter og turer som hjelpeledere hvis du allerede har nok ledere. Dette er fordi mange gjerne vil hjelpe til – men ingen ønsker å ta over alt med en gang. Flere tør derfor ikke å tilby sin hjelp dersom de er redd for at de blir stående alene med ansvaret.

NÅR VI SKAL tilby speiding til enda flere speidere, trenger vi samtidig flere tilfredse og dyktige speiderledere. Bruk derfor vinteren og våren til å invitere flest mulig foreldre og andre mulige støttespillere til å være med som speiderleder. Når flere får en anledning til å prøve seg og oppleve å være speiderleder gjennom korte avgrensede oppgaver, får du samtidig muligheten til å se hvem som passer som fast speiderleder.

EN DU FAKTISK VET kan være en god speiderleder, kan du selvfølgelig spørre om å være med på fast basis – og jeg gjetter på at du får flere «ja» når den du spør merker at du er personlig og ærlig. Frivillighetsbarometeret, som Frivillighet Norge årlig utgir i samarbeid med TNS Gallup, har spurt personer som ikke er frivillige fra før om de har blitt spurt om å være frivillig det siste året. Hele 70 prosent

sier de ikke har blitt spurt. Av de samme er det over 50 prosent som sier de vil være med som frivillig dersom de blir spurt om noe de brenner for. Potensialet er derfor stort, og vi speidere bør bli flinkere til å spørre disse personene i hvert fall én gang i året.

GI EN KONKRET OPPGAVE første gangen de nye er med som leder. Det kan være å hjelpe en spesiell patrulje, ha ansvar for bålet eller maten. Ifølge Frivillighetsbarometeret er det bare 10 prosent av mulige frivillige som ikke ønsker gjøre rutinemessige oppgaver. Mange hjelper gjerne til med opprydding eller spikker pølsepinner hvis det gjør at det blir et speiderarrangement eller godt tilbud for sine barn. Men vær klar til å gi mer ansvar etter hvert – de fleste liker litt ansvar når de er klare for det.

I SPEIDERBUTIKKEN selger vi et bærenett fullt av reflekser. Hvis du kjøper dette får du reflekser i fire farger og åtte av hver farge. Dette passer perfekt til å bruke dersom man spør et par foresatte om de kan «komme og hjelpe de røde oppdagerne» eller «være med de grønne stifinnerne på naturstien på møtet på tirsdag». Dette kan være en fin måte å

involvere foreldre eller andre i enkle lederoppgaver i speidergruppen.

GJØR DETTE TIL en rutine. Spør om hjelp ofte og gjerne til hvert møte. Om foreldre sier ja til å hjelpe avhenger ofte av anledningen, og selv om de har sagt nei før – så kanskje passer det bedre for dem nå? Husk at det også er viktig å komme i kontakt med potensielle faste ledere. Mange opplever at det er lettere å få hjelp med oppdagere og stifinner. Det vil gi mange foreldre erfaring og muligheten til å bli trygg i situasjonen før de eventuelt kan få ansvar for egne møter senere.

Refleksene i bærenettet som selges i Speiderbutikken, er ikke en erstatning for gule og sølvfargede reflekser.

Pionert versjon av Eiffeltårnet, sjølvsgatt!

Tenk å verte sett igjen i eit lite dalføre midt på landsbygda i Frankrike, med 50 andre menneske frå land som Nederland, Belgia, England, Italia, Portugal, Frankrike, og ikkje minst Norge. Ikkje visste vi at då vi kom ut av bussen i Moulin de Lavaure, skulle eit nytt eventyr i livet starte, og at vi skulle få vener som vi kjem til å kjenne for resten av livet. Og ikkje minst ei heilt utruleg minneverdig oppleving!

EI HEILT NY OPPLEVING

TEKST > Idun Eide Stavseng //

FOTO > Idun Eide Stavseng og Tomas Liberg Foshaugen //

ETTER TUREN NED til Roverway i Frankrike, som for nokon tok ei og ei halv veke med interrail-billett, medan den for andre tok eit par dagar, møttest vi som ei fullverdig patrulje i Paris 2. august. Dagen her vart brukt til å sjå ulike sjåverdigheiter rundt om i byen, som Eiffeltårnet, Notre Dame, Champs-Élysées og Triumfbuen, før turen bar vidare til Bordeaux neste dag.

OPNINGSSEREMONI og samling for dei nye store gruppene stod for tur. Her vart det organisert bli kjent-leikar og spel, mykje song og moro! Då det begynte å kveldast, vart heile vår nye gruppe på omkring 50 personar sette på ein buss, trøyte og slitne med litt mat i handa, til den staden vi skulle vere den neste veka.

TRYGT FRAMME I Moulin de Lavaure var det mange nye opplevingar og inntrykk. Nye leikar og aktivitetar. Det krydde av nye

kulturar og kulturelle innslag, for eksempel gjennom maten som vart servert, songane som vart sunge, bordversa, klednaden og mykje anna spegla at vi var ein gjeng med ulik kulturell bakgrunn. Vi vart ikkje berre på campen i Moulin de Lavaure. Nei, i løpet av veka var vi på dagshaik til ein liten landsby, ein annan dag var vi på kano, inkludert besøk på eit utandørs museum; La Roque St. Christophe. Deretter padla vi kano ned elva Vézère, og overnatta i Les Eysies. Dagen etter gjekk vi tilbake til hovudcampen. Dette svarte til ein avstand på omkring 17 kilometer!

NATT TIL 10. AUGUST vart vi sett på ein buss til Jambville, som ligg omkring 40 minutt kjøretur nord for Paris. Jambville bestod av eit stort utval av aktivitetar som framsyningar på scena, forskjellige workshops og mykje sosialt. Seine kveldar på forskjellige discoar, leirbål med song og kulturelle innslag, byting av skjerf, huer, t-skjorter, og til og med hengjekøyer! Dette er no ikkje noko ein kan sjå vekk i frå på ein internasjonal leir. Byting av effektar høyrer med.

Leik og moro.

Framsýning på scena i Jambville.

Gjengen vår, Route 24!

Roverway vart ei minnerik oppleving.

Nord 2017 tar form!

Det jobbes på høygir med alt fra program til klargjøring av området til Norges speiderforbunds landsleir Nord 2017, som arrangeres i Bodø fra 1. til 8. juli 2017. Du er hjertelig velkommen dit, enten sammen med gruppa, som enkeltperson i staben, eller i roverleiren «Døgnvill».

Tekst: Eirik Ulltang Birkeland

Foto: Øyvind Pedersen og Alexander Vestrum

Leirområdet er lagt til Rønvikjordene nær Bodø sentrum, og midnattsolen vil gjøre dette til en unik leiropplevelse! Blant annet vil leiren ha en midnattsøkt og midnattscoutsown. Ellers kan programmet friste med spennende dagøker, fullt trøkk og kveldsaktiviteter på torget på kveldene, markedsdag og en haik patruljene kan velge å planlegge selv. Vil du være med i stab? Sjekk ut nord2017.no/jobb for spesifikke oppgaver eller send en generell forespørsel.

Reisen til nord er en del av leiropplevelsen, og blir en unik mulighet til å se, for mange, nye deler av Norge. Leiren legger til rette for gode avtaler for både fly, tog og buss, slik at det blir enklest mulig for gruppene å komme seg dit.

Påmelding skjer i januar 2017, og mer informasjon om leiren finner du på Nord2017.no. Velkommen til en helt vill landsleir i Bodø til sommeren!

*Leirplass med
Ynglesnuten
i det fjerne.*

Vi er heldige som bor i et land med mange fjell og andre naturskjønne områder. Både med familien og speideren har jeg opplevd en del av disse og setter stadig mer pris på dem. For meg har både Gaustadskogen og Galdhøpiggen høy verdi, men det er noe eget med Ynglesnuten.

TEKST OG FOTO > Peter Straumann //

YNGLESNUTEN

1572 METER OVER HAVET, i Hallingskarvet nasjonalpark, men ikke en del av selve Hallingskarvet. Ikke er det den høyeste toppen i området heller. Men Ynglesnuten har alltid ruvet innerst i Ynglesdalen med sin svarte, stupbratte vegg mot sørøst. Fra hytta, der jeg kan se den nesten hver dag jeg er der, ser den fjern ut. Det er lett å tenke at det er en utfordrende tur. Men den ligger nå der og roper på meg. Jeg må nærmere. Jeg må tettere. Jeg må opp på toppen!

PÅ VINTEREN går vi ofte turer over Strandevatn og inn i Ynglesdalen. Det er gjerne lunt inni dalen og et fantastisk skue mot Hallingskarvet og ikke minst Ynglesnuten. De hvitkleddede fjellene omkranser oss. Litt bjørkeskog kan gi ved til bålet, men også bli spennende hindre på vei nedover dalsiden etter man har tråkket seg opp noen høydemetre i dypsnøen. På sommeren er det blitt en fin tradisjon å ta båten over Strandevatn med barna og telte i Ynglesdalen. Fjellene har bare hvite flekker igjen, men de skaper fortsatt en trygg ramme. For hver sommer som kommer, går turen enda

litt lenger inn i dalen, til neste lille vann, og nærmere Ynglesnuten. Vi ruller i Lyngen og fisker i vannene.

DA JEG ENDELIG bestemte meg for å nå toppen, ble det svært enkelt. Ofte tenker man på alle hindringene man må forsere. Men det er jo slik at man finner de enkle løsningene når man først har bestemt seg. På vinteren, med et par turkamerater, startet jeg ferden. Vi jukset og kjørte noen kilometer for å komme på nordsiden av fjellet. Der spente vi på fjellskiene og fikk en fin tur med jevn stigning til toppen. Til alt overmål var to av de andre i turfølget også speidere! Selv om jeg nå har vært på toppen, er Ynglesnuten og Ynglesdalen fortsatt et viktig turmål for meg. Jeg kan stadig høre ropene. Jeg lurar på om den hører meg også? Det er spennende hvordan enkelte områder og fjell får en egen dragning på oss når vi har tenkt så mye på det. Til vinteren blir kanskje barna med den enkle veien til topps?

VISER KARTET VEIEN FRAMOVER?

Jeg har en egen glede av å se på kart. Faktisk

kan jeg sitte lenge og se på kart bare for å gjøre meg kjent med terrenget. Jeg oppdager stadig nye steder jeg vil utforske. Er det trygt for ras i den helningen der? Kan det bli en fin nedkjøring på ski der til våren? Er det gode steder å slå opp telt ved vannet der? Er det einer- og vierkratt, eller stier, gress og lyng? Hvem kan bli med på turen?

GAUSTADSKOGEN OG Nordmarka var de viktigste nærområdene da jeg var speider i Ris. I dag er Fetmarka nærmest for speiderne i Fetsund. Man finner sine tumleplasser i nærmiljøet, men trenger også noen litt tøffere mål å strekke seg etter. Jeg drømmer om å ta med de eldste speiderne til fjerne vann og fjell. Tenk om de får oppleve noe av den samme gleden som jeg selv har der ute! Fellesskapet og kameratskapet som utvikles underveis på turen er ikke noe man kan få andre steder. Vi skal gå på breer, vi skal padle elver og kanskje står vi sammen på Ynglesnuten en dag!

Peter på toppen av Ynglesnuten.

**MITT
FJELL**

Peter Straumann utfordrer Dan Cato Fagernes fra Åssiden KFUK-KFUM-speidere til å skrive om sitt fjell eller sin favorittplass til neste nummer av Lederforum.

Foto: Lars Røraas

TURLEDELSE BARMARK

Vil du lære mer om turledelse? Vil du gi barn og unge gode opplevelser på overnattingstur i barmark?

Dette friluftskurset passer for ledere som ønsker å bli bedre på å ta med speidere på tur. Kurset er preget av erfaringsbasert læring og veiledning. Vi vil være ute hele tiden og bevege oss til fots mellom 5 og 15 kilometer hver dag i kupert skogsterreng. Du må regne med å bruke et par kvelder før kurset til forberedelse, og et par kvelder etter kurset på etterarbeid. Under kurset vil du blant annet bli kjent med teoretiske modeller og vist hvordan

de kan anvendes i praksis, få konkrete tips som du kan ta med hjem til gruppa og få individuell oppfølging på områder du ønsker å bli bedre på. Det er rom for å senke skuldrene og takhøyde for å være nysgjerrig i møte med ny kunnskap og nye situasjoner. Dette kurset gir påfyll og inspirasjon!

Ledere.

2.–5. juni.

Romeriksåsen.

1100 kr. Husk at gruppa kan søke om Frifond-støtte innen 1. oktober.

Innen 2. mai.

Arrangementsplan for våren 2017
kan lastes ned fra kmspeider.no

Se også arrangementskalenderen på kmspeider.no.

KURS OG ARRANGEMENTER VINTEREN 2016 OG VÅREN 2017

- 1.12. DEN INTERNASJONALE HIV/AIDS-DAGEN**
Programmaterieell finnes på kmspeider.no. Merkene selges på speiderbutikken.no.
- 7.12. HAIKELIGAEN 2016 AVSLUTTES**
- 1.2. GLOBALAKSJONEN 2016-2017 AVSLUTTES.**
- 10.–12.2. ROVERKONGRESS**
Sunnmøre. Født i '01–'92. Påmelding innen 10. jan.
- 16.–21.2. EVENTYR UTLAND – JENTETUR TIL LONDON**
London. Født i '03–'01. Pris: 5000 kr + reise. Påmelding utløpt.
- 22.2. VERDENSTENKEDAGEN**
Programmaterieell finnes på worldthinkingday.org.
- 3.–5.3. VINTERTRÅKK**
Arrangeres lokalt. Merker selges på speiderbutikken.no.
- 10.–11.3. PATRULJEFØRERTING**
Nordtangen. Født i '03–'01. Påmelding innen 10. feb.
- 31.3.–2.4. LANDSTING**
Quality hotell Sarpsborg.
- 7.–12.4. VINTER-ROLAND**
Utsikten i Odda. Født i '02–'00. Påmelding innen 3. mars. Pris: 2000 kr.
- 8.–12.4. EKSPEDISJON VINTER**
Selje. Født i '01–'99. Påmelding innen 3. mars. Pris: 1200 kr.
- 23.4. ST. GEORGS DAG**
Programmaterieell finnes på kmspeider.no.
- 28.4.–1.5. BANEVOKTERSAMLING**
Nordtangen. Rovere og ledere. Gratis!
- 2.–5.5. KURS I LEIRTEKNIKK (KILT)**
Nordtangen. Født i '04–'01. Påmelding innen 2. mai. Pris: 1300 kr.
- 2.–5.5. TURLEDELSE BARMARK**
Romeriksåsen. Ledere. Påmelding innen 2. mai. Pris: 1100 kr.
- 9.–11.6. NM I SPEIDING**
Elverum, Hedmark. Patruljene kvalifiserer seg i kretsene. Mer informasjon: nmispeiding.no. Født i '07–'01.
- 23.–27.6. SPEKTER**
Kalvøya, Bærum. Mellom 13 og 30 år.